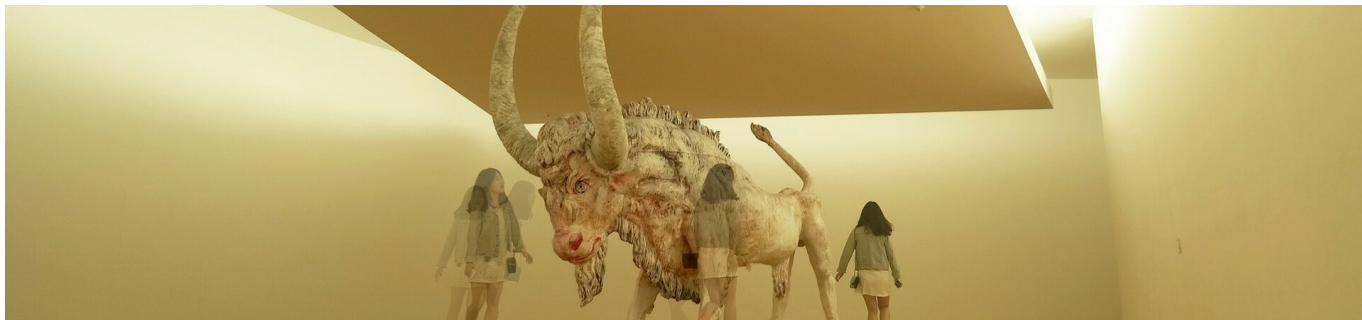

Słownik filozoficzny. Platon: zagadnienia estetyczne i etyczne

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Audiobook](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Platon, *Uczta*, [w:] tegoż, *Dialogi*, tłum. W. Witwicki, Kęty 1999.
- *Państwo*, [w:] Platon, *Dialogi*, tłum. W. Witwicki, Kęty 1999.

Słownik filozoficzny. Platon: zagadnienia estetyczne i etyczne

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Co powiedziała by Platon o sztuce współczesnej? Czy realizuje ona ideę piękna? Czy raczej budzi moralny zamęt i niedobre emocje?

Jeden z największych filozofów optował by zapewne za wprowadzeniem ścisłej cenzury. Z koncepcji estetycznych Platona wywodzi się wizja poety-wieszcza w stanie natchnienia spisującego boskie prawdy i wizja artysty-rzemieślnika odwzorowującego rzeczywistość i realizującego cele edukacyjne lub propagandowe.

Twoje cele

- Poznasz poglądy estetyczne i etyczne Platona.
- Scharakteryzujesz sztukę mimetyczną.
- Przeanalizujesz relacje między dobrem, pięknem i miłością w filozofii Platona.
- Zrekonstruujesz teorię czterech cnót kardynalnych Platona.

Materiał spoza podstawy programowej.

Poglądy Platona na sztukę

„Myśleć to, co prawdziwe, czuć to, co piękne i kochać, co dobre – w tym cel rozumnego życia” – tak uważał grecki filozof Platon. Poza najwyższej cenioną przez siebie ideą Dobra filozof sporo uwagi poświęcał też **idei** piękna, przy czym piękno materialne czy cielesne stało niżej w hierarchii niż duchowe.

To, co dobre, musi być równocześnie piękne, z tego wynika ideał **kalokagatii**, czyli dążenie człowieka do pełnej harmonii przez kształtowanie wszelkich zalet duchowych i cielesnych. Jeśli jakaś rzecz, zjawisko bądź postawa upodabniała się do tej idei, tym samym stawała się piękna.

Dyskobol w Rzymskim Muzeum Narodowym w Palazzo Massimo alle Terme; kopia *Dyskobolu* Myrona. Rzeźba reprezentuje grecki ideał pięknego ciała męskiego.

Źródło: licencja: CC BY-SA 4.0.

Te poglądy legły u podstaw Platońskiej koncepcji sztuki i poezji. W jego stosunku do sztuki daje się jednak zauważyć pewną ambiwalencję: z jednej strony filozof traktował tę dziedzinę ludzkiej aktywności w sposób bardzo pragmatyczny, gdyż dostrzegał jej przydatność w procesie społecznej edukacji i wychowania, z drugiej jednak posądzał artystów o to, że wywierają na odbiorców także negatywny wpływ, mają bowiem zmyślonymi obrazami, niepotrzebnie rozbudzają złe emocje i wprowadzają zamęt w sferze wartości moralnych. Wzorem poprzedników Platon zadawał pytania o to, skąd pochodzi sztuka i poezja oraz kim są artyści i poeci. Znajdował właściwie dwie odpowiedzi, pierwsza wiązała się z koncepcją **poety-wieszcz** (*profetes*), druga z koncepcją **poety-naśladowcy** (*poietes*). W dialogu *Ion* (jednym z mniej

znanych dzieł Platona) poeta-wieszcz został opisany jako natchniony przez bóstwo lub muzy. Sztuka rodziła się w momencie, gdy artysta za sprawą boskiej ingerencji popadał

w rodzaj szaleństwa (*mania*), opanowywał go „obłąd boży” i nagłe natchnienie (łac. *furor poeticus*). Tworzył jakby w transie, wyrwany ze stanu równowagi duchowej, stając się bezwolnym medium, przez które bóstwo, jako wewnętrzny głos (*daimonion*), przekazuje prawdy niemożliwe do zakomunikowania w inny sposób.

Mauro David, *Kryształowe naczynie z melonami*, 1999 r., obraz hiperrealistyczny. Warto zwrócić uwagę na to, z jak ogromną wiernością odtworzono na obrazie szczegóły poszczególnych przedmiotów.

Źródło: licencja: CC BY 2.5.

Koncepcja poety-naśladowcy wynikała z Platonskiej **teorii sztuki mimetycznej**. W myśl tej teorii sztuka sprowadzała się do naśladowania (*mimesis*) zjawisk świata zewnętrznego, jak też uczuć, emocji i wszelkich stanów psychicznych człowieka. Tego rodzaju sztuki nie cenił grecki filozof zbyt wysoko, imitowała ona bowiem, i to często w sposób bardzo niedokładny, rzeczy przynależące do świata rzeczywistego, które – jak już wiemy – były zaledwie cieniami prawdziwych bytów, czyli idei. Sztuka mimetyczna mogła okazać się społecznie pożyteczna, ale pod warunkiem, że realizowała narzucone przez państwo ideały etyczne

i wychowawcze. Jeśli pozwalała sobie w tych sprawach na samowolę, Platon zalecał zdecydowane ingerencje cenzury obyczajowej.

Słownik

anamneza

(gr. *anamnesis* – przypomnienie) sposób poznania poprzez przypominanie sobie przez duszę idei; poznanie niezależne od doświadczenia zmysłowego

cnota

(gr. *arete* – dzielność, sprawność) etyczna cecha człowieka używającego sprawności moralnych; cecha uważana za najwyższe dobro człowieka

demiurg

(gr. *demiurgos* – artysta, twórca, rzemieślnik) istota boska stwarzająca świat materialny; może być rozumiany jako postać lub bezosobowa siła sprawcza; u Platona – boski budowniczy świata i siła sprawcza w filozofii przyrody

idee

(gr. *idea* – kształt, wyobrażenie) byty poznawane rozumowo, niezmiennie i wieczne, doskonałe i duchowe, będące prawzorami zmiennych rzeczy materialnych, które poznaje się rozumowo

kalokagatia

(gr. *kalos* – piękny, *agathos* – dobry) pojęcie oznaczające połączenie dobra z pięknem; harmonijne połączenie cielesnego piękna oraz etycznej dobroci i cnoty

mimesis

(gr. naśladownictwo) kategoria estetyczna oznaczająca naśladowanie w sztuce natury: życia, rzeczywistości, przyrody, ludzkich emocji i czynności

Polecenie 1

Zapoznaj się z poniższym tekstem. Jak sądzisz, jaki jest związek celu z cnotami? Zapisz swoje wnioski.

Właściwością miłości, według Platona, jest to, że podąża ku temu, co piękne i zarazem dobre. W pierwszej kolejności skupia się na pięknie rzeczy materialnych, ale poznawszy ich niedoskonałość, kieruje uwagę na dobra duchowe. Zaczyna dostrzegać piękno dusz, aż w końcu osiąga ideę najwyższego piękna i dobra. Miłość jest tą siłą w człowieku, która pozwala mu wznieść się ponad doczesny, materialny i niedoskonały świat i osiągnąć świat prawdziwych, wiecznych i niezmiennych wartości.

Źródło: Agostino Veneziano, *Venus i Eros*, ca. 1514–36, Wikimedia Commons, domena publiczna.

Audiobook można wysłuchać pod adresem: <https://zpe.gov.pl/b/PGati5iLK>

Zagadnienia etyczne – teoria czterech cnót kardynalnych i koncepcja miłości

Platon, kontynuując myśl Sokratesa, podnosił znaczenie cnoty (gr. *arete*), jako dzielności i szlachetności duszy. Każdej z trzech wyodrębnionych przez niego części duszy odpowiadał określony rodzaj cnoty: cnotą rozumu jest mądrość, popędliwości – męstwo, pożądliwości – panowanie nad sobą, inaczej umiarkowanie. Te trzy cnoty

podporządkowane były czwartej – sprawiedliwości, która pojawia się wtedy, gdy każda z części duszy we właściwy sposób kieruje się przynależną jej cnotą. Poglądy etyczne pokrywały się u Platona z poglądami antropologicznymi i epistemologicznymi.

Poznanie niezawodne i prawdziwe było bowiem możliwe wówczas, gdy duszy udawało się uniezależnić od ograniczeń i potrzeb ciała, a to z kolei mogło się dokonać wtedy, gdy każda z części duszy realizowała przyporządkowaną sobie cnotę, aż dusza osiągała stan równowagi i harmonii. Bardzo ważnym, wspomagającym czynnikiem, sprawiającym, że ludziom zależy na dążeniu do prawdy i dobra, był Eros.

Platon przedstawił swoją definicję miłości:

Platon

Uczta

Miłość jest to pragnienie posiadania na zawsze dobra.

Miłość jako pragnienie wyraża fundamentalne założenie, że istoty ludzkie są pożądlive. Człowiek wiecznie poszukuje rzeczy, które zaspokoją i zrealizują jego potrzeby oraz zapewnią mu szczęście. Pragnienie oznacza chęć posiadania tego, co dobre. Platon wyjaśnia, że to co człowiek robi, pragnie i do czego dąży, jest bezpośrednio lub pośrednio związane ze zdobywaniem dobra. Platon uważa, że nie tylko ludzie, ale i cały wszechświat wydaje się dążyć ku jakiemuś dobru. W rzeczywistości jednak, niewielu rozpoznaje przedmiot miłości, które motywuje ich dążenie i co leży u podstaw każdego pragnienia. Według Platona jest to Dobro i absolutne Piękno, które filozof utożsamia. Dla Greków piękno było funkcją harmonii – powstało ze związku między częściami, które nie mogłyby być harmonijne, gdyby nie były dla siebie dobre. Z tego Platon wnioskuje, że co jest naprawdę piękne, musi być dobre, a co naprawdę dobre musi być piękne. Czy Sokrates był dobry, ale brzydki? Czy kobieta może być piękna i zła? Według Platona taki związek jest niemożliwy. Rzeczywistość według Platona nie jest światem, który postrzegamy naszymi zmysłami, lecz światem wiecznych idei. Wszystko, co istnieje jest ich instancją. Wiedza o świecie to zawsze wiedza o ideach. Wszechświat nie jest przypadkowy, ale celowy i wiedza pokazuje człowiekowi, jak może osiągnąć to, co jest dobre dla niego i dla spełnienia jego istnienia. Dobro lub Piękno, absolutna dobroć lub absolut – najwyższa z idei jest ostatecznym warunkiem, który pozwala wyjaśnić rzeczywistość. Jest to warunek konieczny dla wszelkiego istnienia, w tym sensie, że wszystko dąży ku najwyższej idei. Miłość polega na poznaniu metafizycznej czystości. Kochankowie często są porywani cielesnym pięknem ukochanego. Największa miłość, według Platona, ujawnia dobro i wydobywa ukrytą harmonię, która kieruje wszystkimi istotami ku najlepszym z możliwych celów. Platon twierdzi, że nie

ma nic więcej ponad posiadanie wieczystego dobra, ponieważ wszystkie przykłady dobra lub piękna są tylko kopią najwyższej idei, tak jak migoczące cienie w jaskini.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Polecenie 2

Wyjaśnij, jak Platon postrzega miłość. Jak wpływa ona na człowieka?

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Dopasuj pojęcia do definicji.

hipostaza

pierwotnie rzemieślnik lub twórca

mimesis

kategoria estetyczna oznaczająca naśladowanie w sztuce natury

demiurg

ideał człowieka, w którym w harmonijny sposób łączą się cielesne piękno oraz etyczna dobroć i cnota

kalokagatia

uprzedmiotowienie lub usamodzielniony atrybut Boga

Ćwiczenie 2

Platon wyróżnił cztery cnoty kardynalne...

☐ roztropność, męstwo, umiarkowanie, sprawiedliwość.

☐ mądrość, męstwo, umiarkowanie, sprawiedliwość.

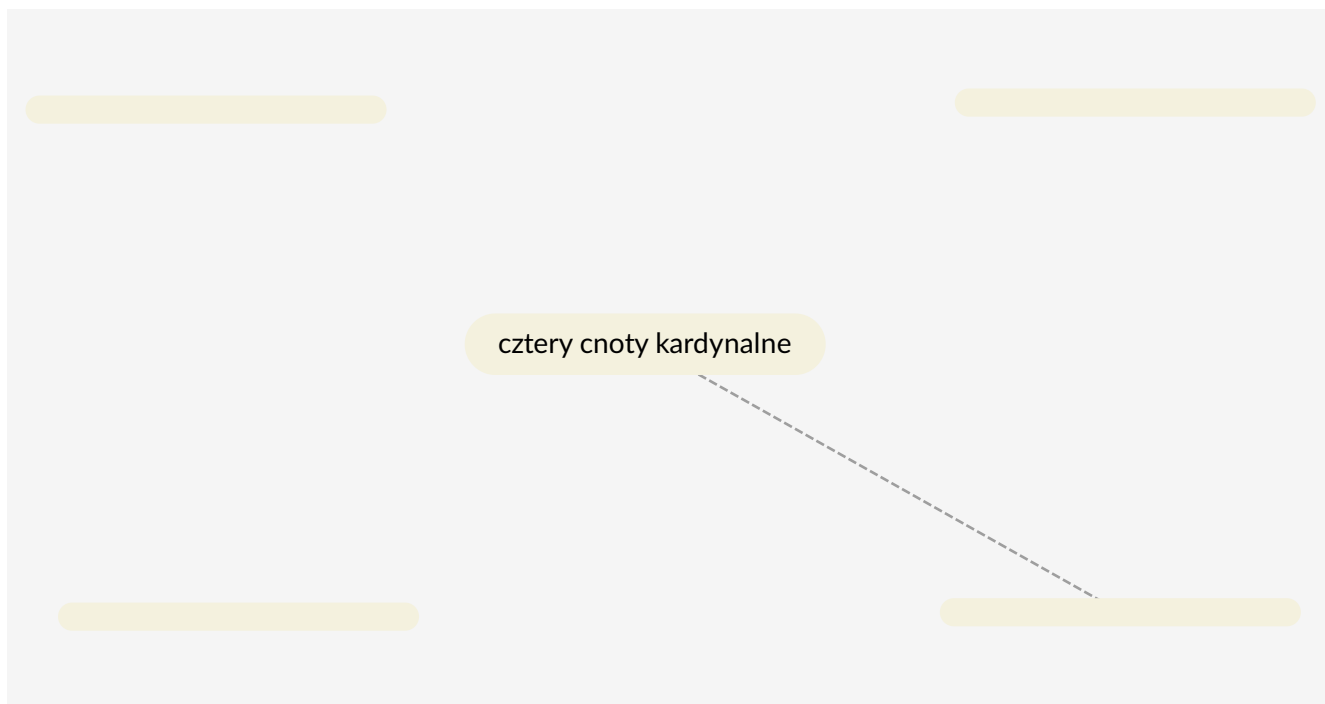
☐ mądrość, męstwo, roztropność, sprawiedliwość.

☐ mądrość, męstwo, pokora, sprawiedliwość.

Ćwiczenie 3

Stwórz mapę myśli przedstawiającą cnoty kardynalne i ich znaczenie.

Ćwiczenie 4

Potocznie używa się określenia „miłość platoniczna”. Sprawdź znaczenie tego określenia w dowolnym słowniku i zastanów się, czy jest ono zgodne z Platońskim.

Przeczytaj poniższy fragment i odpowiedz, czym jest idea Dobra i w jaki sposób może oddziaływać na artystów?

“ *Państwo* ”

„Na szczycie świata myśli świeci idea Dobra i bardzo trudno ją dojrzeć, ale kto ją dojrzy, ten wymiarkuje, że ona jest dla wszystkiego przyczyną wszystkiego (...), w świecie widzialnym pochodzi od niej światło (...), w świecie myśli ona panuje i rodzi prawdę (...), musi ją dojrzeć ten, który ma postępować rozumnie w życiu prywatnym lub publicznym”

Źródło: *Państwo*, [w:] Platon, *Dialogi*, tłum. W. Witwicki, Kęty 1999.

Poniższa grafika przedstawia wizję idei Dobra. Co mógłby powiedzieć Platon o artyście? Uzasadnij swoje zdanie.

Wizja Empireum z Boskiej Komedii Dantego inspirowana platońską wizją idei dobra.

Źródło: Gustave Doré, 1892, domena publiczna.

poietes (naśladowca)?

profetes (wieszcz)?

Tekst do ćwiczeń 7 i 8

Audiobook można wysłuchać pod adresem: <https://zpe.gov.pl/b/PGati5iLK>

Pierre Hadot

Filozofia jako ćwiczenie duchowe

Ten tylko, kto zdolny jest do prawdziwego spotkania z innymi, zdolny jest do prawdziwego spotkania z sobą samym; twierdzenie odwrotne jest również prawdziwe.

Dialog jest naprawdę dialogiem tylko w obecności innych i swojej własnej. Z tego punktu widzenia wszelkie ćwiczenie duchowe ma charakter dialogu o tyle, o ile jest ćwiczeniem autentycznej obecności, własnej i cudzej. Granicy między dialogiem „sokratycznym” a „platońskim” nie sposób wytyczyć. Lecz dialog platoński pozostanie zawsze „sokratyczny” z inspiracji, ponieważ jest ćwiczeniem, intelektualnym i, ostatecznie, „duchowym”. Ta jego cecha domaga się podkreślenia. Dialogi platońskie to ćwiczenia-wzorce. Wzorce, gdyż nie są zapisem dialogów rzeczywistych, lecz literackimi kompozycjami wyobrażającymi dialog idealny. Ćwiczenia, właśnie dlatego, że są dialogami: mieliśmy już przy Sokratesie przedsmak dialogowego charakteru wszelkiego ćwiczenia duchowego. Dialog to przewodnik myśli, której marszrutę wytycza stale zachowywana harmonia pomiędzy pytającym a odpowiadającym. (...) Format rozmówcy ma więc znaczenie zasadnicze. Czyni niemożliwym, by dialog stał się wykładem teoretycznym i dogmatycznym, i zmusza go, by był praktycznym, konkretnym ćwiczeniem, ponieważ to nie o wyłożenie doktryny chodzi, lecz właśnie o doprowadzenie rozmówcy do pewnej określonej postawy umysłowej; jest to walka, przyjacielska, ale realna. Zauważmy: mamy do czynienia ze zjawiskiem obecnym we wszelkim ćwiczeniu duchowym – trzeba sprawić, że się samemu zmieni punkt widzenia, postawę, przekonanie; a więc rozmawiać z samym sobą, a więc z samym sobą walczyć. Oto dlaczego metody dialogu platońskiego przedstawiają pod tym względem wielką wartość. (...) Żeby w tej walce wygrać, nie wystarczy prawdę wyłożyć, nie wystarczy jej nawet dowieść; trzeba przekonać, a więc zastosować psychagogię, sztukę uwodzenia dusz, i to nie tylko retorykę, starającą się przekonywać, by tak rzec, z dala, przez wywód ciągły, lecz przede wszystkim dialektykę, wymagającą w każdym momencie wyraźnej aprobaty rozmówcy. Dialektyka powinna zatem zręcznie obierać drogę okrężną, a jeszcze lepiej kilka dróg, rozbieżnych z pozoru, a przecież zbieżnych, żeby doprowadzić rozmówcę do odnalezienia sprzeczności we własnym stanowisku lub do przyjęcia nieprzewidzianego wniosku. Zbijające z tropu współczesnego czytelnika dialogów wybiegi, zwroty, nie kończące się podziały, dygresje i subtelności służyły do tego, by rozmówca i czytelnik antyczny przebył pewną drogę. Dzięki nim „z wielkim wysiłkiem trze się, jedno o drugie, słowa i definicje, wyobrażenia i wrażenia”, „długo roztrząsa się zagadnienia” i „żyje się z nimi” (Platon, List VII, 344 b i 341 c-d.), póki nie zabłyśnie prawda. Ćwiczenia wymagają zatem cierpliwości. „Miarą takich jak te dyskusji jest całe życie, dla ludzi rozumnych” (Platon, Państwo, 450 b). Liczy się nie rozwiązywanie szczegółowego problemu, lecz przebyta w celu jego osiągnięcia droga, na której rozmówca, uczeń, czytelnik formują swą myśl, czynią ją bardziej sposobną do tego, by poprzez nią samą odkryć prawdę. (...) Rzecz nie w znalezieniu najszybciej i pierwszemu rozwiązaniu, lecz w ćwiczeniu się – w sposób najbardziej skuteczny z możliwych – w stosowaniu metody. (...) Jako ćwiczenie dialektyczne dialog platoński

odpowiada dokładnie ćwiczeniu duchowemu dla dwu przyczyn. Przede wszystkim prowadzi rozmówcę i czytelnika dyskretnie, ale skutecznie, do konwersji.

Rzeczywiście, dialog możliwy jest tylko wtedy, gdy rozmówca chce naprawdę dialog prowadzić, tj. jeśli rzeczywiście pragnie znaleźć prawdę, jeśli pragnie, z głębi duszy, Dobra, jeśli zgadza się poddać rozumnym wymaganiom Logosu. Jego wyznanie wiary powinno odpowiadać Sokratesowemu: „To dlatego, że mam ufność w jej prawdę, zdecydowałem się szukać z tobą, czym jest cnota” (Platon, Menon, 81 e). Wysiłek dialektyczny jest w istocie wspólnym wspinaniem się ku prawdzie i ku Dobru, „którego każda dusza pragnie” (Platon, Państwo, 505 d). Z drugiej strony, w oczach Platona wszelkie ćwiczenie dialektyczne, właśnie dlatego, że jest poddaniem się nakazom Logosu, ćwiczeniem czystej myśli, odwodzi duszę od tego, co materialne, i pozwala jej zwrócić się ku Dobru. Jest to przewodnik ducha w drodze do tego, co boskie.

Ćwiczenie 7

Dlaczego Pierre Hadot nazywa dialogi platońskie wzorcami?

- ☐ *Dialogi* Platona mają idealny rytm i kompozycję.
- ☐ *Dialogi* Platona powinny wyznaczać zawsze aktualny trend w literaturze.
- ☐ *Dialogi* Platona są literackimi kompozycjami wyobrażającymi dialog idealny.

Ćwiczenie 8

Jakie walory posiadają metody użyte w *Dialogach* Platona?

Swtierdzenie	Prawda	Fałsz
Stosują psychagogię, retorykę i dialektykę.	☐	☐
Rozmówca i czytelnik przebywają wspólną drogę do odkrycia prawdy.	☐	☐
Doprowadzają rozmówcę do do przyjęcia wniosku innych dyskutantów.	☐	☐
Wysiłek prowadzenia dialogu ukazuje wspólną pracę nad wspinaniem się ku prawdzie i ku Dobru.	☐	☐
Dialog jest doświadczaniem ćwiczeniem autentycznej cudzej obecności.	☐	☐

Dla nauczyciela

Autor: Ewa Orlewicz

Przedmiot: Filozofia

Temat: Słownik filozoficzny. Platon: zagadnienia estetyczne i etyczne

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

VI. Filozofia Platona jako paradygmat metafizyki antynaturalistycznej. Uczeń:

2) objaśnia platońską teorię poznania, definiując termin anamneza;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.

Cele lekcji. Uczeń:

- pozna poglądy estetyczne i etyczne Platona;
- scharakteryzuje sztukę mimetyczną;
- przeanalizuje relacje między dobrem, pięknem i miłością w filozofii Platona;
- zrekonstruuje teorię czterech cnót kardynalnych Platona.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm;
- nauczanie wyprzedzające.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;

- dyskusja;
- rozmowa kierowana;
- audiobook;
- praca z multimedium;
- teledysk.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda;
- telefony z dostępem do internetu.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. **Przygotowanie do zajęć.** Nauczyciel loguje się na platformie i udostępnia chętnym lub wybranym uczniom e-materiał: „Słownik filozoficzny. Platon: zagadnienia estetyczne i etyczne”. Uczniowie przygotowują krótki film (teledysk) jako ilustrację do treści materiału. Film mogą przygotować na telefonach komórkowych lub wykorzystać szablony do animacji dostępne w internecie. Uczniowie powinni umieć opowiedzieć o swoich etiudach i uzasadnić dobór środków artystycznych.

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel loguje się na platformie i wyświetla na tablicy temat i cele lekcji. Prosi uczniów, by na podstawie wiadomości zdobytych przed lekcją zaproponowali kryteria sukcesu.
2. **Dyskusja wprowadzająca.** Za pomocą raportu dostępnego w panelu użytkownika nauczyciel sprawdza przygotowanie uczniów do lekcji. Następnie inicjuje rozmowę kierowaną na podstawie pytań zawartych we wprowadzeniu: *Co powiedziałby Platon o sztuce współczesnej? Czy realizuje ona ideę piękną? Czy raczej budzi moralny zamęt i niedobre emocje?*

Faza realizacyjna:

1. **Praca z tekstem.** Uczniowie przystępują do cichego czytania tekstu zawartego w sekcji „Przeczytaj”, jeśli nauczyciel – na podstawie raportu na platformie – uważa, że przygotowanie uczniów jest wystarczające, może pominąć tę czynność. Uczniowie indywidualnie zapisują pięć najważniejszych ich zdaniem kwestii poruszanych w tekście. Następnie w parach porównują swoje wybory. Nauczyciel prosi wybrane pary o podsumowanie swojej pracy.
2. **Praca z multimediami.** Nauczyciel wyświetla na tablicy interaktywnej materiał z sekcji „Audiobook”. Wybrany uczeń odczytuje treść polecenia: *Zapoznaj się z poniższym tekstem. Jak sądzisz, jaki jest związek celu z cnotami? Zapisz swoje wnioski.* Klasa dzieli się na grupy i opracowuje propozycje odpowiedzi. Przedstawiciel wskazanej grupy prezentuje propozycję rozwiązania zadania, a pozostali uczniowie komentują. Nauczyciel w razie potrzeby uzupełnia odpowiedzi uczniów, udzielając im informacji zwrotnej.
3. **Ćwiczenia przedmiotowe.** Nauczyciel wyświetla na tablicy treść ćwiczenia nr 6: *Poniższa grafika przedstawia wizję idei Dobra, Co mógłby powiedzieć Platon o artyście? Uzasadnij swoje zdanie.* z sekcji „Sprawdź się”. Uczniowie wykonują je w parach, a następnie porównują swoje rozwiązanie z innym zespołem, omawiając możliwe rozwiązania.
4. Następnie uczniowie wykonują ćwiczenia nr 1-4. Następnie konsultują swoje rozwiązania z inną parą uczniów i ustalają jedną wersję odpowiedzi.
5. Ostatnią partię ćwiczeń (nr 7 i 8) uczniowie wykonują wspólnie i omawiają je razem z nauczycielem.

Faza podsumowująca:

1. W ramach podsumowania chętni uczniowie pokazują filmy przygotowane przed zajęciami. Wszyscy wspólnie oceniają, czy teledyski trafnie oddają tematykę lekcji.
2. Nauczyciel ponownie wyświetla na tablicy temat lekcji zawarty w sekcji „Wprowadzenie” i inicjuje krótką rozmowę na temat kryteriów sukcesu. Czego się uczniowie nauczyli?

Praca domowa:

1. Uczniowie wykonują ćwiczenie nr 5 z sekcji „Sprawdź się”: *Przeczytaj poniższy fragment i odpowiedz, czym jest idea Dobra i w jaki sposób może oddziaływać na artystów?*

Materiały pomocnicze:

- Hare R.M., *Platon*, Warszawa 1996.
- Leś T., *Koncepcje mądrości w filozofii Sokratesa, Platona i Arystotelesa*, Kraków 2016.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimediu:

- Uczniowie zapoznają się z multimediami w sekcji „Audiobook” i przygotowują do niego pytania. Następnie zadają je sobie nawzajem, sprawdzając stopień przyswojenia jego treści.